

Anna Timmerman, de doofblinde van het instituut voor doven en blinden te Brugge.

*Genealogische notities uit het OCMW-archief van Oostende
in het West-Vlaams documentatiecentrum voor familiegeschiedenis te Oostende.*

Veel archiefbronnen van Oostende zijn verloren gegaan door het bombardement door de Duitsers van 25 mei 1940. Toch kunnen we, dank zij andere bronnen, zoals het OCMW archief, een en ander opnieuw reconstrueren. Bij uitbreidingswerken van het administratief gedeelte van het OCMW werden de zolders opgeruimd en dreigde het archief in de container te verzeilen. De registers en de ingangsbiljetten in het hospitaal werden door medewerkers van Familiekunde Vlaanderen Regio Oostende (de vroegere VVF) van de ondergang gered. Wij dragen daar nog steeds zorg voor! Pionier wijlen Jan Coopman heeft daarna reeds een groot deel ontsloten!

Bernard Legrand

Het stadhuis van Oostende op het huidige Wapenplein na het bombardement van 25 mei 1940.

Anne Timmerman is de eerste 'doofblinde' in Vlaanderen en West-Europa die een aangepaste opvoeding en onderwijs geniet in het instituut voor doven en blinden Spermalie te Brugge.

Dank zij Familiekunde Vlaanderen regio Oostende komen we heel wat te weten over haar familie en de tijdsomstandigheden waarin ze haar jeugd doorbrengt ...

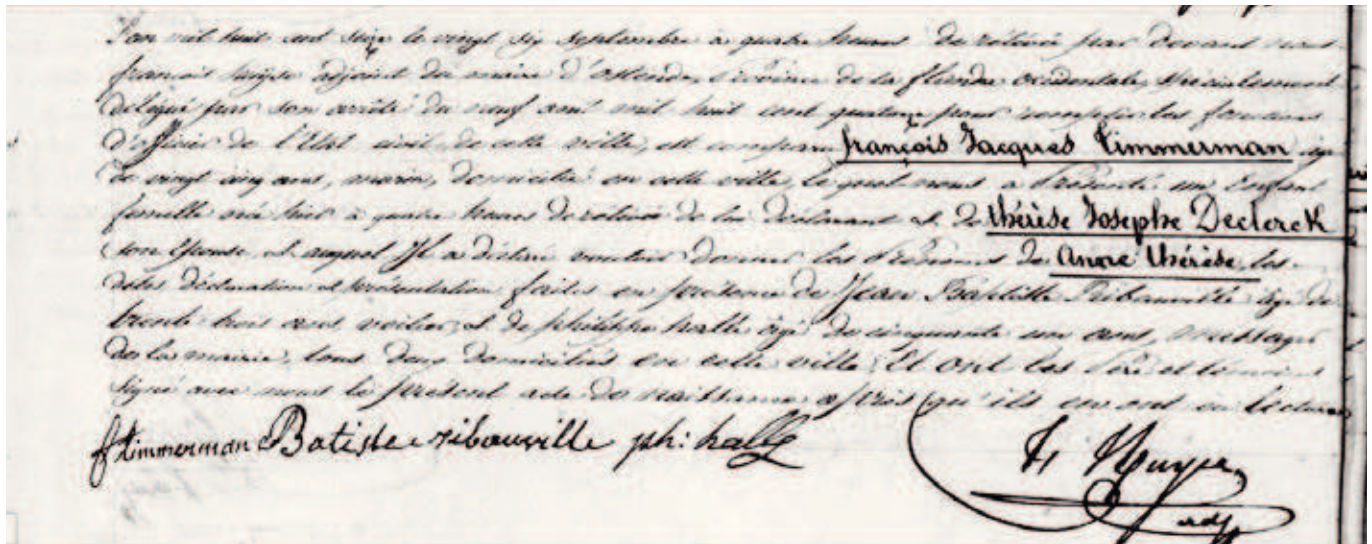
Kanunnik Charles Carton sticht in 1836 het Instituut voor doven en blinden te Brugge. In 1835 wordt vastgesteld dat er in West Vlaanderen drie doofblinden zijn. Anne Timmerman is er een van. Carton neemt ze op in zijn instituut in 1838. "De tweede is tegelijkertijd 'idiot' en de derde nog veel te jong."¹ Hij schrijft over zijn opvoedingsmethode, die hij bij de doofblinde toepast, verschillende artikels en tevens een boek: 'Anna ou

¹ *Tentoonstellingscatalogus 800 jaar Spermalie*. Een uitgave van de Congregatie van de Zusters van de Kindsheid van Maria ter Spermalie in Brugge, ter gelegenheid van de honderd vijftigste verjaardag van hun stichting, 1836-1986.

l'aveugle sourde-muette de l'institut des sourds-muets de Bruges, par l'abbé C. Carton, Gand, chez C. Annoot-Braeckman, imprimeur-editeur. 1843' (in het archief van de Zusters van de Kindsheid van Maria Ter

Pentekening van Anna Timmerman

Geboorteakte van Anne Thérèse Timmerman, geboren te Oostende op 25 september 1816.

Spermalie, Snaggaardstraat 9, 8000 Brugge). In dit boek staat een afdruck van een pentekening van de 23-jarige Anne, die met de rechterhand een boekje leest.

In 'Spermalie één grote familie' van Walter Goetghebeur lezen we het verhaal over Anna Temmerman. Daar-in staat dat haar ouders reeds gestorven zijn bij haar opname in 1837 en dat zij bij haar grootmoeder en haar tante woont... Er wordt nogal gegoocheld met jaartallen (1837 – 1838!).² Het geval Anna Timmerman werd ook beschreven in wetenschappelijk artikel over orthopedagogische praktijken, maar zonder exacte data over haar leeftijd. 'Genealogisch onderzoek naar de sterfte-data van de vader en moeder zal moeten uitwijzen hoe oud Anne toen was...'.³

Omdat er over haar omgeving weinig gekend is, zijn we op zoek gegaan naar haar afkomst en haar familie. Kan. Charles Carton kent zelfs de juiste geboortedatum niet, noch de correcte schrijfwijze van haar familienaam. Hij zegt dat ze geboren is rond het jaar 1818. Hij noemde haar steevast 'Temmerman'. Er wordt wel beschreven dat ze uit een 'armzalig' milieu komt en dat haar ouders vroeg gestorven zijn. Maar wanneer en hoe sterven ze? Wat is het milieu waarin ze leven? Wat is hun beroep en dit van de grootouders? Heeft ze nog andere familie? We nemen alle oorspronkelijke akten door en kunnen zo heel wat te weten komen.⁴

2 Walter GOETGHEBEUR, *Spermalie één grote familie*, uitg. Zusters van de Kindsheid van Maria Ter Spermalie, Brugge, 1984).

3 W. HELLINCX en P. VERSTRAETE, Een vergeten casus uit de geschiedenis van de doofblinden: de (ortho)pedagogische aanpak van Anne Timmerman (1816-1859) door Charles-Louis Carton (1802-1863), in: *Zorgenkinderen in beeld. Facetten van de orthopedagogische praktijk in Nederland en België in de negentiende en twintigste eeuw. Jaarboek voor de geschiedenis van opvoeding en onderwijs 2004*, Rietveld – van Wingerden, Van Gorcum

4 Akten van de burgerlijke stand Oostende en parochieregisters van Blankenberge in het Rijksarchief te Brugge; parochieregisters van Oostende vanaf 1796 in het Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen Regio Oostende, Kan. Dr. Louis Colensstraat 6, 8400 Oostende; parochieregisters en registers van de burgerlijke stand in het stadsarchief van Dunkerque.

Anne Theresia Timmerman is geboren in Oostende op 25 september 1816. Haar ouders, Franciscus Jacobus Timmerman en Theresia Josepha Declerck zijn iets minder dan drie maanden gehuwd! Ze is gedoopt op 26 september in de Sint Petrus en Pauluskerk (in die tijd de enige parochiekerk in Oostende) met als peter Joannes Ribouvin (Ribauville) en als meter Anna Carbon. De peter, Joannes Ribouvin (of Ribauville), is gehuwd met Maria Declerck, de zus van de moeder van Anne Theresia. Anna Theresia Carbon is geboren te Nieuwpoort op 22 september 1780 als dochter van Petrus en Anna Maria De Fevere. We vinden geen familieverband. We zullen haar verder Anna noemen, zoals ze later steeds genoemd wordt.

Ze wordt geboren in een vissersfamilie. Haar vader, **Franciscus Jacobus Timmerman** is geboren in Blankenberge op 4 oktober 1790 als zoon van Petrus Laurentius, visser en Victoria Popelier. Zijn dooppeter is Petrus Bentein en zijn doopmeter Joanna Popelier. Hij heeft reeds twee broers en een zus in Blankenberge. In 1793 wordt er nog een zusje geboren in Oostende en later nog een broer. Dit wijst er op dat zijn ouders reeds vroeg naar Oostende uitwijken. Op 3 juli 1816 huwt Franciscus (als zeeman) voor de wet in Oostende met **Theresia Josepha Declerck**. Zij is geboren in Dunkerque (FR) op 5 messidor van het jaar III (13 juli 1795). Zij woont bij haar huwelijk in Oostende. Haar ouders zijn Mathieu Charles Declerck (zeeman en visser, reeds overleden in Dunkerque (FR) en Marie-Louise Vanhemschote. Theresia sterft in Oostende op 1 mei 1834 in "het burgerlijk godshuis" en is nog geen 39 jaar oud. De oorzaak van haar overlijden vinden we in het Register van de 'Opgenomen zieken. 1831-1851'⁵. We lezen daarin dat ze opgenomen wordt op 6 maart 1834 en lijdt aan 'Hydrop' (= vochtophoping). Ze verblijft er 57 dagen. De betaling gebeurt 'pro deo'. Ze sterft er op 1 mei 1834. Haar schoonbroer, Joannes Baptiste Ribauville, doet aangifte van het overlijden.

5 Registers van het OCMW-archief in het Documentatiecentrum voor Familiekunde Vlaanderen, Kan. Dr. Louis Colensstraat 6, 8400 Oostende (hierna: OCMW-archief), register 112.

Wanneer Theresia samen met haar moeder en tante naar Oostende verhuist, kunnen we niet achterhalen. We vermoeden na 1809, omdat de zus van Theresia in Boulogne-sur-mer (FR) woont, er huwt en er twee kinderen geboren worden. De volgende kinderen zijn in Oostende geboren vanaf 1815. De geboorteakten van Boulogne-sur-mer zijn nog niet online raadpleegbaar, zodat we niet kunnen achterhalen of er nog kinderen geboren zijn in Boulogne-sur-mer. Wel vinden we de huwelijksakte van tante Marie Louise Julia Declerck met Jean Baptiste Ribauville; ze huwen op 6 juli 1808 in Boulogne-sur-mer. Ook haar moeder Marie-Louise Vanhemschoote woont opdat ogenblik in Boulogne-sur-mer.

De vader van Anna, Franciscus Timmerman sterft op zee op 30 januari 1824. Zijn overlijden wordt genoteerd in de overlijdensregisters met een uittreksel uit het scheepsjournaal: *"Extract uit het journal van het nederlandsche drie mast schip Apollo, gevoerd bij kapitein Boije Quedens, reder de heer Serruijs. Aan boord het schip apollo in de straat sunda op..reis van Batavia naar Antwerpen vrijdag 30 januarij 1824. ten 5 ½ overleed de kok f. timmerman, oud 33 jaren, geboren te Blankenberge aan de gevolgen van galkoorts. Verschoenie het lijk en bragte het op dek, rookte het logies met kruidenazijn, 's morgens naaide het lijk in met de benooidge zwaarte volgens scheeps gebruik en zette het overboord om alle besmetting voortekomen."*

Dit betekent dat Anna haar vader verliest op achtjarige leeftijd en bijna 18 jaar oud is, als haar moeder sterft... Anna wordt dus wees op 1 mei 1834.

In de processen-verbaal van de vergaderingen van het Weldadigheidsbureau⁶, lezen we in de zitting van 7 mei 1834: *"Present de heeren A. Liebaert voorzitter, J. D'hont, D. Lansweert. Het bestuur, beslissende op de vraeg gedaen omdat er door de godshuizen in het onderhoud zoude worden voorzien, 1° van Anne Theresia Timmerman, doof, stom en blind, geboren te Ostende den 25 7ber 1816. 2° van Justina Pauline Timmerman, geboren te Ostende den 2 juny 1820 beyde kinderen van franciscus overleden den 30 january 1824 & van Theresia Declerck, overleden den 1n mey 1834.*

Gezien art. 6 & 10 der wet van den 16 messidor 7 jaer. Overwegende den behoefligen staet dier weezen & die van hunne familie, Beslyt: art. 1. De voornoemde ouderlooze kinderen Anne Theresia & Justine Pauline Timmerman zullen ten laste van het Bestuur der Godshuizen van Ostende onderhouden worden. Art. 2. Afschryft deser zal gezonden worden aen het stedelyk Bestuur om daer opgestatueerd te worden."

In de zitting van 21 mei 1834, lezen we: *"Er wordt lezing gegeven van 4 brieven van het college van Burgemeester en schepenen dezer stad te weten: ... 2° van 17 mey, waer bij het beslyt van het bestuur op datum 7° deser wegens het onderhoud der weeskinderen Anne & Justine Timmerman wordt goedgekeurd. – diervolgens blijven deze kinderen te rekenen met den 1n mey besteed bij hunne grootmoeder de wed. mattheus declerck, zwartenonnen straet n° 7, te weten Anna aen fr 10 en Justine aen fr 5.29 per maand."*

6 OCMW-archief, register 45.

Hier zien we voor de eerste maal dat Anna doof en blind is ... We lezen hier ook dat ze nog een zus heeft en dat ze toegewezen worden aan de grootmoeder aan moeders zijde. De moeder van Anne en Justine heeft haar man 10 jaar 'overleefd'. Dit betekent dat zij alleen moest instaan voor het levensonderhoud van haar kinderen. Wellicht zal zij, samen met haar kinderen, bij haar moeder ingewoond hebben. Dat ze het als weduwen-vissersvrouwen niet breed zullen gehad hebben, hoeft geen betoog. Na de dood van haar moeder staat Anna officieel bekend als doofblinde. Anna Timmerman verliest haar vader op achtjarige leeftijd. Haar moeder staat er dan alleen voor met de opvoeding van haar twee kinderen van acht en vier jaar. Als ze zelf sterft in 1834 zijn Anna en Justine respectievelijk 18 en 14 jaar. Bij het overlijden van de moeder op 1 mei 1834, leeft slechts nog de grootmoeder aan moeders zijde en haar tante aan moeders zijde. Als wees wordt Anna, samen met haar zus Justina, toegewezen aan haar grootmoeder (wed. Matheus Declerck) door het 'bestuur van Weldadigheyd' van Oostende. Voor Anne wordt 10 frank per maand en voor Justine 6,89 frank per maand betaald aan de grootmoeder voor het onderhoud van beide wezen. Dit wordt beslist in de zitting van 7 mei 1834.⁷

Kan. Charles Louis Carton sticht in september 1836 het Instituut voor Doven en Blinden te Brugge. Hij is eveneens sterk geïnteresseerd in doofblinden en wil een opvoedingsexperiment opstarten. Hij is op de hoogte van het feit dat er in Oostende een doofblinde woont en richt daarom op 28 februari 1838 een schriftelijk verzoek aan de administratie van weldadigheid van de stad Oostende. Dit wordt in de zitting van 14 maart 1838 besproken: *"...Er wordt lezing gegeven van een extract brief aen de administratie van weldadigheijd dezer stad door den heer Carton, overste van het gesticht voor doofstommen te Brugge, waer bij hij aenbiedt van in zijn gesticht te aenveerden de genaemde Anne Timmerman, blind doof en stom, door de Godshuysen als weeskind besteed bij haer grootmoeder de Wed Matheus Declerck aen den prijs van 10 francs per maand.*

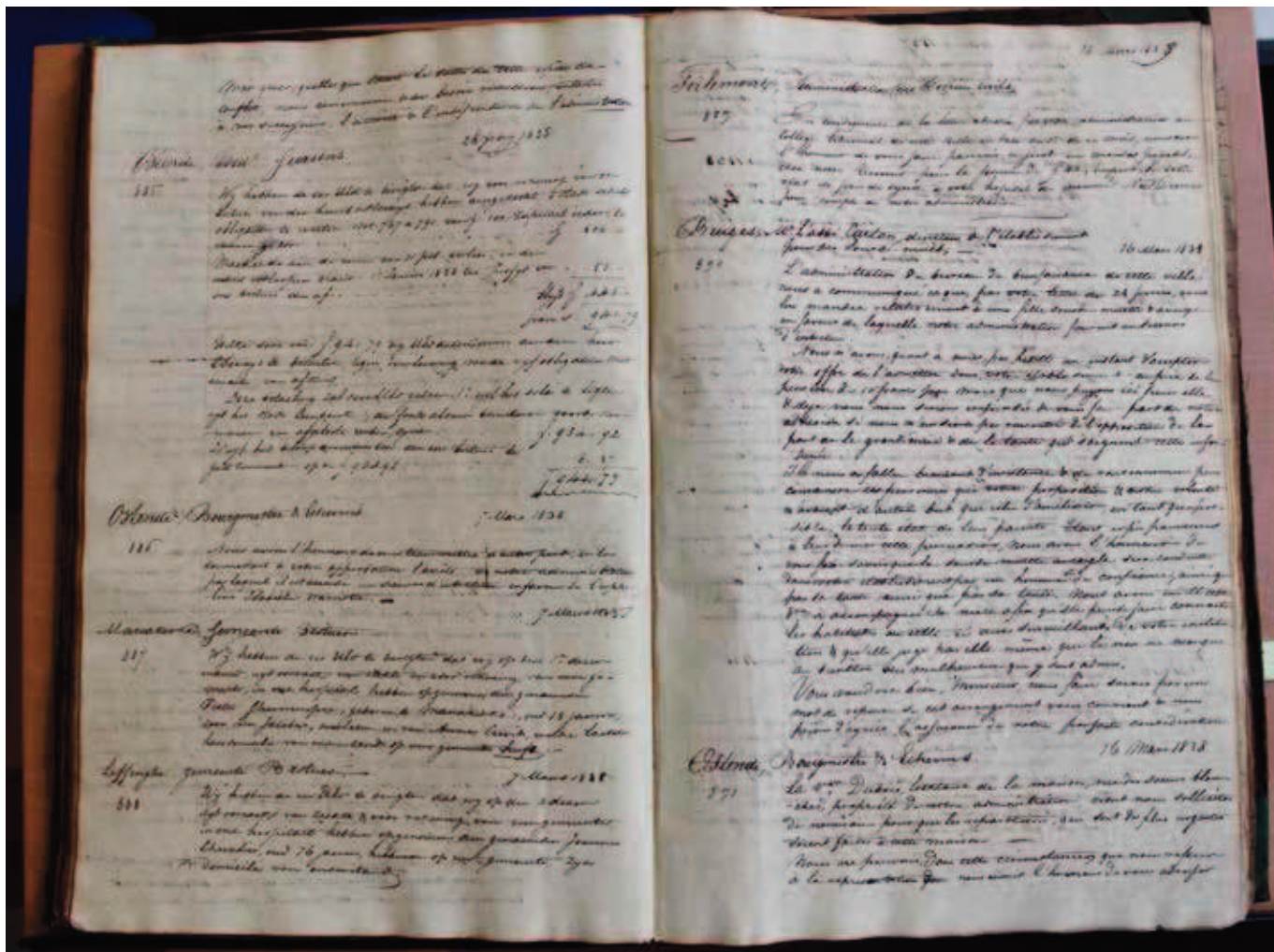
De heer Carton meldt dit kind te willen aenveerden aen den prijs nu door de Godshuysen voor haer onderhoud betaeld, en verlangd de proev te nemen of hij den ongelukkigen staet van dit slach van gebrekkigen niet zou kunnen verbeteren.

*Het Bestuur beslyt den aenbod van den heer Carton te aenveerden en hem te schryven dat het gezegde kind met het begin der aenstaende naer zijn gesticht te Brugge zal gebracht worden.."*⁸

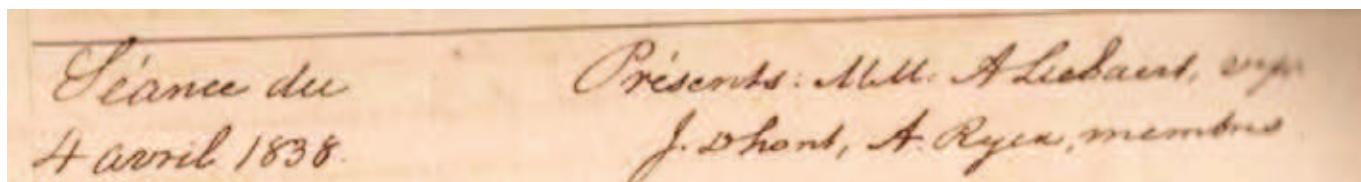
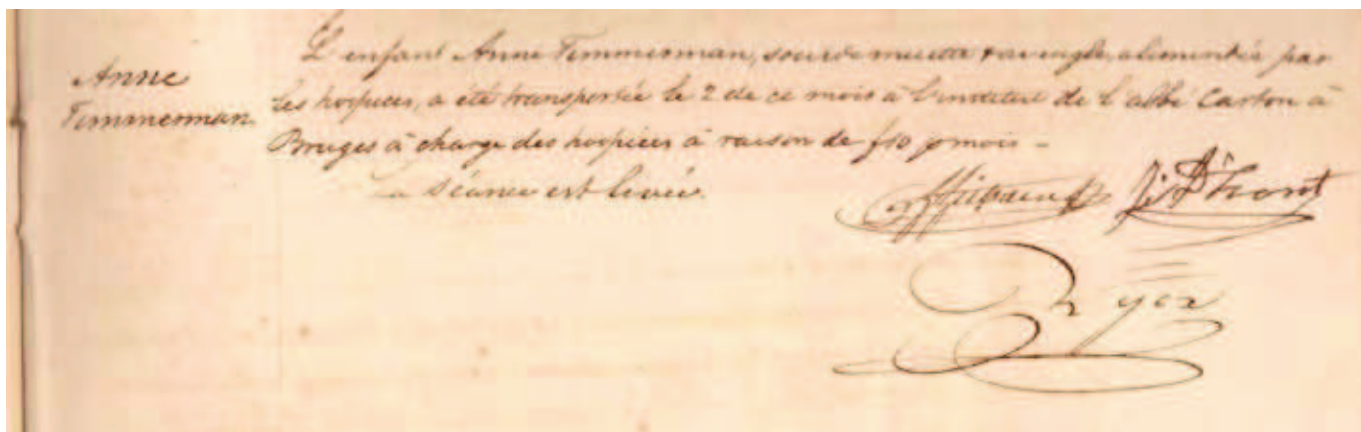
Er moet een zekere weerstand geweest zijn bij de grootmoeder en de tante, want we lezen in een brief van het Bestuur van 'Weldadigheyd' aan 'Mr L'abbé Carton ...' van 16 maart 1838: *"... Il nous a fallu beaucoup d'insistance & de raisonnement pour convaincre ces personnes que votre proposition & notre volonté n'avaient d'autre but que celui d'améliorer, en tant que possible, le triste état de leur parente..."*

7 Ibidem, register 33 bis.

8 Ibidem, register 34.

OCMW-archief Oostende, register 73, nr. 890

OCMW-archief Oostende, uittreksels uit registers 34a en 34b

Op 16 maart 1838 stuurt het Bestuur van Weldadigheid van Oostende de bevestiging naar Kan. Carton dat Anne naar Brugge zal gebracht worden door een vertrouwenspersoon, samen met haar tante, zodat zij kennis kan maken met het instituut...

Dit gebeurt tenslotte op 2 april 1838 (1 april was een zondag!). Dit wordt geacteerd in de zitting van 4 april 1838.⁹

Anna is dus reeds 21 jaar en half, als ze naar Brugge verhuist. Of ze op dat ogenblik beseft wat er met haar gebeurt, is zeer de vraag...

We lezen ook in het verslag van de zitting van 9 juni 1847 van het 'bestuur van Weldadigheid' van Oostende: *"L'administration étant informée que la nommée Anna Timmermans, sourdmuette et aveugle à l'institut de Mr l'abbé Carton à Bruges, a quelques droits à une part de succession ouverte à bruges, prie Mr Carton de vouloir accepter la fonction de curateur de la dite indigente pour le cas dont il s'agit."* (7 - Register 35). Van wie Anna erft en hoeveel is (nog) niet gekend. Het is weinig waarschijnlijk dat het van een familielid is, aangezien de mannelijke leden zeelui zijn en vroeg sterven en de vrouwelijke leden van de familie als 'werksters' ingeschreven staan. Misschien is een of andere weldoener van het instituut begaan met de handicap van Anna en heeft die haar opgenomen in een testament!?

Na haar officiële plaatsing in Brugge op 1 april 1838 blijft de grootmoeder nog slechts 10 maanden leven tot 31 januari 1839 (zie verder).

Anna zelf sterft te Brugge op 26 september 1859 in het Instituut voor Doven en Blinden, dat gevestigd is langs de Spiegelrei.

Anna heeft dus ook nog een zuster!

We hebben de burgerlijke stand en de parochieregisters van Oostende verder uitgeplozen en vinden, benevens haar zus Justine, nog een broer Laurentius. In de geboorteakten zien we dat de vader telkens afwezig is; waarschijnlijk op zee! Bij de geboorte van Anna was hij wel aanwezig...

Broer **Laurentius Franciscus Timmerman** is geboren in Oostende op 16 mei 1819 als tweede kind in het gezin. Dooppeter is Laurentius De La Haye en doopmeter was Maria Alesmes, echtgenote van Emmanuel De Sec. Hij sterft, pas 6 weken oud, in Oostende op 28 juni 1819 in de Karnemelkstraat 46 (vanaf 1858 herdoopt in Christinastraat).

Hogergenoemde zus **Justina Paulina Timmerman** ziet het levenslicht in Oostende op 2 juni 1820 met als dooppeter Laurentius De Seyne en als doopmeter Maria Alesmesch. Zij sterft als weduwe op 19 april 1895 in de Christinastraat, 17. Zij wordt begraven met de 6de klasse (dit is de laagste dienst). Justine huwt twee maal.

Zij huwt een eerste maal op 2 oktober 1844 te Oostende met **Henricus Josephus Noterdaem**. Hij is geboren in Kortrijk op 31 juli 1815 en zoon van Eugenius Josephus Noterdaem en Maria Josepha Blondeel. Hij sterft in Diksmuide op 15 maart 1847 in het Sint Janshospitaal. Hij is koperslager. Ze hebben dan twee kinderen. Het oudste wordt een maand na het huwelijk geboren te Oostende op 7 november 1844 en krijgt de naam Henricus Josephus Noterdaem. Hij huwt in Oostende op 19 april 1865 met Malvina Sophia Allaert. Zij krijgen zeven kinderen (vijf dochters en twee zonen). Van deze kinderen zijn er vandaag nog afstammelingen...

Het tweede kind wordt geboren in Diksmuide op 5 december 1846 en krijgt de naam Desiderius Henricus Noterdaem. Hij huwt met Maria Joanna Zanders in Oostende op 2 november 1870. Hun vijf kinderen sterven allen als baby.

Waarschijnlijk is Justine na het overlijden van haar man teruggekeerd naar Oostende.

Justine huwt een tweede keer op 10 februari 1848 te Oostende op 28-jarige leeftijd met Philippus Carolus Van Sluys. Hij is geboren te Oostende op 25 maart 1821 en er gestorven op 23 juni 1871. Zijn beroep was metser. Hij is de zoon van Joannes Franciscus Van Sluys en van Maria Jacoba Lebegge. We vinden geen geboorten uit dit huwelijk, noch in Oostende en omliggende, noch in Diksmuide... Ze sterven tenslotte allebei in Oostende. Aangezien we geen bevolkingsregisters kunnen raadplegen — die verdwenen door het bombardement van mei 1940 — kunnen we een eventuele verhuis naar een andere gemeente niet opvolgen.

Anna komt uit een familie die sterk verbonden is met de zee. We zien dan ook dat deze mensen gemakkelijk verhuizen van de ene kustplaats naar de andere. We vinden dezelfde familienamen terug van Vlissingen (NL) tot Dunkerque (FR) en zelfs in Boulogne-sur-mer (FR). We speuren eerst naar de familie aan vaders zijde.

Haar grootvader **Petrus Laurentius Timmerman** is geboren in Blankenberge op 1 september 1757. Hij is de zoon van Joannes Jacobus en Petronille Verhiest. Hij is zeeman en sterft in Vlissingen (NL) in 1798.

In 1815 leggen 4 vissers uit Oostende een verklaring af voor de vrederechter te Brugge nopens het overlijden van Petrus Timmerman. Zij zijn getuige van het ongeval... We maken een vrije vertaling van de essentie van de akte: Pierre Timmerman, visser, geboren te Blankenberge, zoon van Jean Timmerman en Petronille Verhiest, echtgenote van Victoire Popelier... Pierre Timmerman vertrok drie dagen voor Pasen 1798 uit de haven van Oostende naar de haven van Vlissingen. Hij voerde het bevel over de visserssloep en de 4 vissers. In Vlissingen viel hij bij aankomst van de loopplank en was op slag dood. De volgende dag werd hij op het katholieke kerkhof van Vlissingen begraven...

Dit klopt echter niet, want in het rooms-katholiek begrafenisboek van Vlissingen staat de begrafenis ingeschreven op 24 april 1797.

Hij huwt op 5 juni 1785 te Blankenberge met **Victoria Popelier**, geboren in Blankenberge op 22 oktober 1757 als dochter van Petrus en van Anna Maria Van Sluys. Zij woonde later in Oostende in de 'rue lait battu' (Karnemelkstraat) nr 44 Victoria sterft er op 17 november 1823.

Kinderen:

- 1) Petrus Paulus is geboren in Blankenberge op 27 maart 1786 en op 17 oktober 1790 in Blankenberge overleden.
- 2) Joannes Josephus is geboren in Blankenberge in 1787 en op 18 december 1816 in Oostende overleden, 's nachts om 1 uur 'op de openbare weg'. Hij is ongehuwd en visser.
- 3) Cecilia Francisca: zij is geboren in Blankenberge op 31 oktober 1789 en er gestorven in 1789.
- 4) Franciscus Jacobus : zie hierboven
- 5) Maria, geboren in Oostende op 2 november 1793. Van haar vinden we verder nog niets.
- 6) Philippus Franciscus: hij is geboren in Oostende op 30 maart 1797 en gestorven in Oostende op 8 messidor van het jaar VII van de Franse Republiek (26 juni 1799).

De vader van Anna, Franciscus Timmerman, komt uit een vissersfamilie uit Blankenberge. Ze wijken uit naar Oostende rond 1793. Als de grootvader van Anna, Petrus Timmerman, sterft, is haar vader pas acht jaar. De grootmoeder van Anna, Victoria Popelier, blijft achter met drie of vier kinderen. Anna is zeven jaar oud, als haar grootmoeder, Victoria Popelier sterft. De vader van Anna, Franciscus Timmerman sterft 2 ½ maand later!

Aan moeders zijde komen we terecht in Dunkerque (FR). Grootvader **Matthieu Charles Declerck (De Clerck)** is geboren op 29 december 1750 in Dunkerque (FR) als zoon van Jacques Declerck, zeeman en van Marie Gasse-Boutteuws, beiden geboren en overleden in Dunkerque (FR). Hij sterft op zee op een 'staatskorvet' op 5 september 1796. Hij werkt er als kustpiloot (loods) van de 'Vlaamse banken'. Hij sterft ten gevolge van een kwaadaardige koorts in 5 dagen. Het uittreksel van het overlijdensregister van deze korvet wordt geschreven en getekend op de rede van de 'Helvoetsluys'. Hij huwt in Dunkerque (FR) op 23 september 1777 met Louise Vanhemschoote. Bij het huwelijk woont Matthieu in de 'rue du pied de vasche' en Louise in de 'rue de l'arcenal' in Dunkerque (FR). De getuigen bij het huwelijk zijn zijn broer Pierre De Clerck, visser (rue du pied de vasche); zijn schoonbroer Jean Boone, visser (rue des arbres); haar vader Pierre Vanhemschoote, meester bakker (rue du parcq); haar oom uit Bergues (FR) Boudouin Nicolas Vanhemschoote, zeeman. Waarschijnlijk woont Louise op dat ogenblik in bij een familie, waar zij werkneemster is.

Marie Louise Van Hemschoote is geboren in Dunkerque (FR) op 2 november 1756 als dochter van Pierre Josse, geboren in Dunkerque (FR) en van Marie Anne Hoyaert, geboren in Oostende (°1718?). Zij heeft een tweelingzus Marie Francisca. In de Volkstelling van 1815 woont zij in Oostende in de Witte Nonnenstraat nr. 13 en heeft

als beroep werkster. Ze sterft in Oostende op 31 januari 1839. In de overlijdensakte staat er dat ze 78 jaar was; dit klopt niet, ze was er 82! Opdat ogenblik woont ze in het 'Aepestraetje' nr. 5 (sinds 12 mei 1858 heet dit Brabantstraat en loopt van het Wapenplein naar het Mijneplein).

Kinderen:

- 1) Maria Ludovica Juliana Declerck, geboren in Dunkerque (FR) op 2 september 1785 - zie verder
- 2) Theresia Josepha Declerck, geboren in Dunkerque (FR) op 5 messidor van het jaar III (13 juli 1795) - zie hoger

We denken dat er nog wel kinderen geboren zijn na het huwelijk in 1777 tot na de laatste geboorte in 1795... We vinden echter geen enkele doop of geboorte, noch in Dunkerque (FR), noch in Oostende. Zou het paar, uit hoofde van het beroep van Matthieu, regelmatig verhuisd zijn? Misschien zijn er kinderen geboren in Boulogne-sur-mer, er getrouwd en er blijven wonen... Slechts deze twee kinderen wonen in 1815 ook in Oostende. Maria Ludovica huwt en woont een tijd in Boulogne-sur-mer (FR). De akten van Boulogne-sur-mer (FR) zijn momenteel nog niet online te raadplegen ...

Haar neven en nichten, kleinneven en kleinnichten: - **Henricus Josephus Noterdaem**, geboren in Oostende op 7 november 1844. Hij huwde in de Sint Petrus en Pauluskerk te Oostende op 19 april 1865 met Malvina Sophia Allaert, geboren in Oostende op 1 april 1844. Hij was metsersknecht en herbergier. Hij stierf in Oostende op 30 april 1892 en woont dan op de Keizerskaai nr. 2 (nu: Vindictivelaan). Zijn weduwe hertrouwt in 1900 met Eduard Vantournhout en sterft in 1923.

Kinderen:

- 1) Prudentia Sophia, geboren te Oostende op 5 juni 1865. Zij is gehuwd te Oostende op 24 april 1897 met Philippus Balliu en is in Oostende gestorven in 1941.
- 2) Ludovicus Carolus, geboren te Oostende op 1 januari 1868 en er overleden op 10 januari 1869.
- 3) Augusta Maria, geboren te Oostende op 20 december 1869. Zij is gehuwd in de Sint Petrus en Pauluskerk te Oostende op 8 november 1890 met Arthur Ernestus De Mey.
- 4) Henricus Josephus, geboren te Oostende op 19 april 1872. Hij huwt er op 6 november 1897 met Defevere Silvie en sterft in Sint-Michiels-Brugge op 30 augustus 1942.
- 5) Jules Desiderius, geboren te Oostende op 1 augustus 1874 en er gestorven op 9 mei 1875.
- 6) Alice, geboren te Oostende op 24 september 1876.
- 7) Louis, geboren te Oostende op 31 december 1878. Hij huwt er in 1901 met Honorine Rossi. Hij sterft er op 2 juli 1955.
- 8) Bertha Euphrasia, geboren te Oostende op 10 september 1881.

- 9) Angela Maria, geboren te Oostende op 26 januari 1884. Zij huwt in 1903 in Oostende met Joseph Marie Ryckebosch.
- 10) Albertina Ludovica, geboren te Oostende op 17 januari 1887 en er gestorven in 1901.
Van deze kinderen leven er nog afstammelingen.

- **Desiderius Henricus Noterdaem**, geboren in Diksmuide op 5 december 1846. Hij huwde in de Sint Petrus en Pauluskerk te Oostende op 2 november 1870 in eerste huwelijk met Maria Joanna Zanders, geboren te Oostende op 8 juni 1846 en gestorven op 11 februari 1883 in de lijnbaanstraat 34. Hij huwt opnieuw in de Sint Petrus en Pauluskerk te Oostende op 12 mei 1883 in tweede huwelijk met Sophia Maria De Puydt, geboren te Oostende op 1 mei 1851. Hij sterft op 27 oktober 1894. Zijn weduwe hertrouwt op 25 september 1895 met Joannes Petrus Degrave en sterft in 1909.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

- 1) Ludovicus Eduardus, geboren in Oostende op 13 februari 1870 en er gestorven op 28 maart 1871.
- 2) doodgeboren jongen op 6 augustus 1871.
- 3) Prudentia Carola, geboren in Oostende op 28 november 1872 en er gestorven op 25 april 1873.
- 4) Medardus Bernardus, geboren in Oostende op 30 oktober 1874 en er gestorven op 8 juni 1875.
- 5) Leonarda Maria, geboren in Oostende op 26 mei 1877 en er gestorven op 18 augustus 1878.
- 6) Carolus Gustavus, geboren in Oostende op 12 augustus 1880 en er gestorven op 23 november 1880.

Haar tante en nonkel:

We kennen tot nu toe slechts één tante die afstammelingen had...

- **Maria Ludovica Juliana De Clerck**, geboren in Dunquerque (FR) op 2 september 1785 en is gestorven te Antwerpen op 1 januari 1857 in het gasthuis.

Ze huwt in Boulogne-sur-mer (FR) op 6 juli 1808 met - **Joannes Baptiste Ribauville**, zeilmakersgast, geboren in Oostende op 27 juni 1783 en er gestorven op 13 februari 1847. Hij is de zoon van Adrianus en Maria Helena Gautier.

Kinderen:

- 1) Gaspard: geboren in Boulogne (FR) in 1808? en ongeveer in 1815 overleden in Oostende?
- 2) Ludovica: geboren in Boulogne (FR) op 30 juni 1809.
Zij huwt in Oostende op 13 juni 1838 met Antonius Bernardus Dubois.
Zij hebben afstammelingen...
- 3) Josephina Theresia: geboren te Oostende op 16 mei 1815.
- 4) Franciscus Joannes: geboren te Oostende op
- 5) 12 april 1817 en er gestorven op 2 oktober 1820.

- 6) Carolus Franciscus: geboren te Oostende op 23 juli 1819 en er gestorven op 15 juli 1821.
- 7) Maria Ludovica: geboren te Oostende op 7 april 1822. Zij huwt in Oostende op 11 september 1844 met Joannes Baptista Antonius Lauwers, kleermaker.

Zij hebben afstammelingen...

Ludovica en Maria Ludovica verhuisden beiden met hun gezin naar Antwerpen, respectievelijk in 1851 en 1853.

De families Timmerman – Declerck werden tijdens hun leven veelvuldig geconfronteerd met tegenslagen. Dit was schering en inslag in de families, die nauw verbonden waren met de zee. Het leven was er hard, de veiligheids- en gezondheidsnormen waren bijna onbestaande en ongelukken waren vlug gebeurd. Veel vissers 'bleven op zee!' De vrouwen van zeelui hadden het dan ook heel zwaar om hun gezin staande te houden en leefden dikwijls in erbarmelijke omstandigheden.

We kunnen ons moeilijk voorstellen hoe Anna Timmerman dit leven in Oostende beleefd heeft. Enerzijds zullen haar grootmoeder en haar tante haar met liefde omringd hebben en konden ze moeilijk afstand nemen van haar... Anderzijds misten zij de kwowhow en de mogelijkheden (tijd en geld) om Anna een 'vlotter' leven te geven. Ook kunnen we niet beseffen welke impact het verblijf in Brugge heeft gehad op haar verdere leven. Ze was immers reeds bijna 21 jaar oud. Haar grootmoeder stierf 10 maanden na haar verhuis naar Brugge. Had ze nog veel contact met haar tante, die ook wel haar zorgen zal gehad hebben? Haar zus Justine had ook een eigen leven, dat niet altijd over rozen liep. Wie je ook bent, achter elke persoon schuilt er steeds een familie verhaal dat levensomstandigheden vertelt, die ons leven in een ander daglicht stellen...